

at faa en stor Omfætning, og der vil vedblivende ogsaa efter det her foreliggende Lovforslag blive arbejdet paa at faa saa stor Tilslutning, som det paa nogen Maade lader sig gøre, og vi have jo set Følgerne deraf til Dato, at man ved kunstige Avertissementer mange Gange har faaet Folk til at gaa bort fra deres Pladser med den Tro, at de ved at gaa til Fæstemændene kunde faa bedre Pladser, end de havde. I Virkeligheden har det ikke været bedre, aldeles ikke, de ere kun komne af med deres Penge og med den Plads, som de muligvis meget hellere burde have beholdt. Endvidere have Fæstekontorernes Virksomhed udstrakt sig til, at der undertiden bliver trukket en hel Del fremmed Arbejdskraft her ind i Landet, som der ingen Brug er for, men hvad der naturligvis for en Del kan ligge i Arbejdsgivernes Interesse, thi jo flere Arbejdere der er paa Markedet, des billigere bliver Lønnen, og des mere kan Lønnen nedsættes. Naar vi imidlertid arbejde her paa at afhjælpe de uheldige Forhold, mener jeg ikke, at disse Tanker skulde gøre sig gældende, men at man bør gøre noget for den Sag, man har givet sig Udseende af at ville virke for. Vil man gaa den af mig anthydede Vej, er jeg aldeles overbevist om, at man for Lyndet i Særdeleshed vil gøre noget alvorlig godt, og jeg skal derfor tillade mig at henstille til det eventuelle Udvalg at tage Sagen under alvorlig Overvejelse og atter optage den Tanke, som var fremme i det andet Ting, skønt Forslaget blev taget tilbage ved anden Behandling. Jeg vil endvidere anmode den ærede Justitsminister om at anvende af sin Indflydelse paa at faa det heldigste Resultat ud af Sagen. Som Forslaget er, tror jeg ingenlunde, at det er betryggende, men jeg er sikker paa, at, hvis den ærede Justitsminister vil anvende den Indflydelse, han besidder for nærværende Tid, ikke alene i det andet Ting, men ogsaa nu i dette Ting, vil det være muligt at faa gennemført en Lov, som kan være fuldt betryggende i den omhandlede Retning. — Jeg skal til Slutningen kun udtale min Beklagelse over, at der ikke samtidig med nærværende Lovforslags Fremkomst har været tænkt paa en virkelig Revision af den nærværende Lyndelov. Da den nærværende Justitsminister allerede i Halvfjerdsjerne begyndte at arbejde i denne Retning, er det mærkverdigt at tænke sig, at man har lagt denne Sag paa Hylben, hvor haardt end Lyndeloven trænger til at revideres, om ikke til helt at fjernes. Det lader sig vel ikke gøre, skønt jeg egentlig ikke veed, hvorfor Tjenestehende skal leve under særlige Love, jeg forstaar ikke, hvorfor ikke

deres Arbejdsforhold kunne ordnes kontraktmæssigt ligesom alle andre Arbejdes Arbejdsforhold. Men under alle Omstændigheder, hvis vi ikke kunne komme bort deraf, trænger Lyndeloven med sine Straffebestemmelser og meget andet i den saa overordentlig til en Revision, at jeg vil henlede den ærede Ministers Opmærksomhed derpaa og opfordre ham til i en nær Fremtid at fremkomme med Forslag i denne Retning.

Berg: Det er ganske rigtigt, at denne Sag har været behandlet saa godt som i al den Tid, den nærværende Justitsminister har siddet i sit nærværende Embede. Det maa altsaa være en meget værdifuld Sag at faa ordnet. Jeg haaber nu ogsaa, at Forholdene skulle være gunstigere for at komme til en Forsaaelse, end de i lange Tider have været. Der er efter min Formening egentlig kun et Punkt, hvor Folketing og Landsting have stilt sig, og det er dette, at Landstinget vil have Bevilling for dem, der skulle være Fæstemænd, medens Folketinget vil have Kæringsbevis eller Borgerstab for dem. Begge Anskuelser forudsætte, at det skal være hæderlige Mænd i Myndighedssalderen, og begge forudsætte, efter hvad der er vedtaget i begge Ting, at det skal være under ganske særlige Bestemmelser, at dette Borgerstab skal udøves, under Straffebestemmelser, nærmere Regler og Regulativer. Ogsaa den Forskel er der, at der i det ene Tilfælde kan blive nogle flere hæderlige Mænd under samme Straffebestemmelser, Regulativer og Regler, og i det andet Tilfælde maaste færre. Jeg er tilbøjelig til at tro, dersom vi skulle blive paa det samme Grundlag for Forhandlingen, som vi have været paa i den senere Tid, at Folketingets Stilling i Grunden er den rigtigste. Dette Bevillingsvæsen, med den Indflydelse, disse Fæstemænd faa, er jeg ingen Ven af. Stulle vi blive paa det hidtilværende Grundlag for Forhandlingen om denne Sag, holder jeg mere paa Folketingets Affattelse end paa Landstingets. Der er foruden dette adskillige andre Ting at bestemme. Der er den Betaling, Fæstemændene maa faa. Den skal fastsættes af Kommunalbestyrelserne under Ministerens Godkendelse. Det forekommer mig, at det var heldigere, at den skulde optages i Loven. Jeg har set Regulativet for den Betaling, som nu anvendes, og den forekommer mig at være lidt for højt sat, for Lyndets Vedkommende i Særdeleshed. Der er dernæst et andet Punkt, jeg ønsker at omtale, nemlig det, at Loven ved Anordning kan